

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu.
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

MI TÖRTÉNT?

— Irta: Dr. Dávid István. —

Ezt kérdezed Te becsületes, türelmes, békés, de könnyen félrevezethető városi polgárom. Mi történt, hogy azok közül a városi tanácsos urak közül, akiket Te annak idején a magad képviselőjére megválasztottál, tizen Téged becsaptak, a Magyar Párt határozatával szembehelyezkedtek? Erre kérsz felvilágosítást választó polgárom? Azt akarod tudni, hogy a jogaiba visszahelyezett városi tanács hogyan választotta meg az állandó bizottság tagjait?

Hát én elmondom most Neked, becsületesen, kertes nélkül, őszintén. Elmondom, hogy tudd meg a dolgot, amint történt.

Emlékszel, úgy-e, hogy 1929 évben, a Nemzeti Parasztpárt kormányra jutása idején, Fenechiu Valér megbízást kapott, hogy a törvényes közigazgatási választások megejtéséig, állítson össze egy interimár (időközi) bizottságot. Ebbe a bizottságba a Magyar Párt három magyar tagot nevezett be, aminek ellenértéke volt az a megállapodás, (paktum) amely szerint a törvényes választásokon a Magyar Pártnak a 16 választandó jelölt között vinnie kellett az időközi bizottságban részt vevő két román tagot is.

Ezt a Magyar Párt becsületesen teljesítette is annak idején, de ha előveszed a Székely Ujság akkoriban megjelent számát (1930 márc. 9.), emlékezni fogsz, hogy milyen kavargást idézett fel, ennek a „paktumnak” kötelező teljesítése. Tudod, hogy akkoriban alakult egy másik lista is a választásokra, amit annak jeléről (□) kockás pártnak neveztünk röviden. Ezek az urak a Magyar Pártnal szembehelyezkedtek és „tisztá magyar” listát vittek a választási küzdelembe s így megosztottak Téged magyar választóm s most Te sem tudtad, hogy ki a magyar, Te-e, aki a Magyar Párt listájára szavaztál, vagy testvéred, aki a kockások listájára adta szavazatát? Mert testvér harc volt ez a választás. A vége az lett, hogy mindkét listáról 8-8 jelölt jött be a szavazatok megoszlása következtében.

Később aztán elsimult minden ellentét s mindannyian ismét Magyar Párti katonák lettünk. Ez a lényeg.

A Jorga kormány által törvénytelenül feloszlott tanácsokat, a most újból kormányra jutott Nemzeti Parasztpárt törvényes jogaiba visszahelyezte s tőlünk csupán azt kívánta, hogy az állandó bizottságot válassza újra a tanács. Ennél a kérdésnél a Fenechiu Valér kívánsága az volt, hogy az állandó bizottságba a primár és helyettes primáron kívül választandó 3 tag közül egy legyen román és két magyar.

Tekintettel arra, hogy sem a megválasztott tanácsosok számaránya s még kevésbé a polgárság számaránya szerint nem lévén ez a kívánság így honorálható, a Magyar Párt intézőbizottságának ülésén kellett ezt az elvi kérdést eldönteni.

A tanács visszahelyezése napja előtt két nappal, ezen a Magyar Párti gyűlésen, amelyen a választott magyar tanácsosok is valamennyien részt vettek, nagy többséggel, titkos szavazattal amellel döntött a Párt, hogy mind a három helyre magyart fog vinni.

Hozzá tartozik a dologhoz az is, hogy e gyűlés megnyitáskor az elnök határozott kérdést intézett a megjelentekhez, hogy nincs-e közöttünk olyan, aki esetleg nem tagja a Magyar Pártnak, illetve, nem lett-e tagja valamely idegen pártnak, mert a szá-

Az első kézdivásárhelyi kiállításához.

— Irta: Dr. K. Kovács István, alpolgármester.

Pár héttel ezelőtt dr. Krafft Herman, a járás agilis állatorvosa vetette fel az eszmét, hogy Kézdivásárhelyen mezőgazdasági és állatkiállítást kell rendezni. Úgy gondolta, hogy maga a hivatalos város hivatott a kiállítás megrendezésére. Mi, a város hivatalos vezetői, örömmel fogadtuk az eszmét, mint örömmel fogadunk minden okos kezdeményezést, bárholnan jöjjön is az, ha abból haszna lehet e város népének. Azonban úgy gondoltuk, hogy tekintettel a város ipari és kereskedelmi jellegére, nemcsak mezőgazdasági, hanem ipari és kereskedelmi is legyen a kiállítás és hogy azt ne maga a hivatalos város rendezze, hanem rendezzék az arra hivatott szakszervezetek és a város maga és a hatóságok adjanak meg minden támogatást, a mit megadhatnak és a mit igazán megérdemel egy ilyen jelentős közigazdasági megmozdulás. Erre Krafft állatorvos urral együttesen a kiállítás további megszervezését a kereskedők tevékeny elnöke, Dávid Dezső ur, a városi interimár bizottság tagja vette a kezébe. A főrendezők megkeresték az iparosság hivatalos szervezetét: az ipartestületet és a helyi gazdasági egyesület vezetőségét, valamint a keres-

bályok szerint ezen értekezleten csak párttagok vehetnek részt? Nem jelentkezett senki, tehát mindannyian a Magyar Párthoz tartoztunk.

Két nap múlva, okt. 8-án a jogaiba visszahelyezett tanács megejtette a két primár és a választmány választását. Itt a Fenechiu primár és dr. K. Kovács helyettes primár megválasztása nem volt vitás. — Az állandó választmányra két lista szerepelt. Egy magyar, a párt határozata szerint s egy a kormány listája. Ezen volt jelölve a Fenechiu primár által kívánt román tag is.

Szavazó tanácsosokból 4 kinevezett román volt jelen.

Mégis 14-en szavaztak le a nem magyar párti listára, tehát tizen magyarok a párt határozata ellenére szavaztak. Ebből a tíz magyarokból ma ötten bent vannak a kis tanácsban és a megválasztott póttagok között.

Ez történt türelmes, békés választó Polgárom. És még valami, amit restelkedve, de szintén elmondok neked.

Fegyelemsértés történt. A Magyar Pártnak határozata nem kötelező a tagokra. Ezt azok mondták, illetve dokumentálták, akik elszavaztak. Pedig akkor, amikor az időközi bizottságba őket bejelöltte a Magyar Párt, akkor jó volt és kellett a Pártnak szentesítő pecsétje. Most, amikor ez a Párt fiaitól hűséget és határozatának érvényt szerezni kívánt, akkor nem kellett a fegyelem!

Aztán keresd meg kíváncsi választó Polgárom a többi magyarokat is, akik elszavaztak. Ezek nagyrésze azokból a kockásokból került ki, akik annak idején azért mentek más listával, mert a 16 választott tanácsos helyből nem akarták azt a két

kedők társulatát és ezen szervezetek vezetőségéből, kiegészítve a helyi lapok szerkesztőivel és a Gazdakamara tagjaival, megalakult a kézdivásárhelyi mezőgazdasági, állat, ipari és kereskedelmi kiállítás rendező bizottsága, mely elnökül a város polgármesterét kérvén fel, a rendelkezésére álló rövid időt alaposan kihasználva, megszervezte az első kézdivásárhelyi kiállítást, melyen úgy a gazdatársadalom, mint a kereskedők és iparosok bemutathatják produktumaik legszebb példányait, hogy tanúságot tegyenek szakértelmük és életravalóságuk mellett.

Midőn ma felvirradt a kiállítás napja és a sok szép kiállítási tárgy: termény, ipari készítmény, állat és áru szakszerűen csoportosítva várja a megértő és jóakaratu látogatót, legnagyobb elismerés és a hála szavaival kell köszöntenünk azokat az önzetlen, lelkes férfiakat, akik nagy gondnal és fáradtsággal megteremtették ezt a ritka alkalmat, hogy bemutathassa e város és vidéke az ő kincseit, mik így összegyűlve, biztatást adhatnak arra nézve, hogy ne veszítsük el a jövőbe vetett hitünket, mert elmúlnak a mai nehéz idők és lesz még jövője iparunknak, kereskedelmünknek, gazdaságunknak, hisz minden feltétel meg van arra, hogy boldogulhassunk.

helyet átengedni más pártnak a megállapodás szerint s most Pártjuk állásfoglalásával ismét szembe helyezkedve, az állandó választmányba is, fegyelem sértés árán, átengedtek még egy helyet.

Látod Te, kíváncsi Választó? Csak ennyi történt!

Még azt is tudnod kell, hogy ez miért történt? — Egyéni érdekből! Azért, hogy ezt minden áron kielégíthessék az elszavazottak. Pedig a Pártfegyelem megsértése súlyos dolog! Mert, aki tagja egy Pártnak, még ha egyéni véleménye más volna is, akkor is köteles annak a Pártnak határozatához alkalmazkodni, amelyhez tartozik. Ez a pártfegyelem!

A jövőre nézve egy keserű tanulságot vonj le magadnak. Azt, hogy nem mindig azok megbízható katonái Pártodnak, akik ezt mondják, hanem akik ezt cselekszik. Ilyen katonák kellenek, akik a Te és Pártod akaratának alá tudják rendelni saját önző érdekeiket, akik becsületesen és bátran megteszik azt, ami rájuk bízott!

Pártfegyelemsértés történt és ez a pártfegyelem rovására megy. Ezt a Magyar Pártnak, legközelebbi ülésén tárgyalni kell. Szigorúan kell eljárni, mert engedelmesség nélkül nincs Párt s nekünk ilyen fényűzés megengedni nem szabad, mert akkor megérdemljük nyomorult sorsunkat! Ma kis mértékben, holnap súlyosabb dolgokban adjuk el magunkat. Mindegy. Ez mihozzánk nem méltó dolog!

Bátor, kitartó, engedelmes katonák kellenek, hogy a Magyar Pártnak legyen tekintélye és ereje kifelé és befelé egyaránt. Legyen már vége a kétkulacsoskodásnak!

Látod, Te, békés választó: Ez történt!

Hisszük és tudjuk, hogy nemcsak városunkból és környékéről lesznek látogatói a mi első kiállításunknak, melyre mindnyájunknak büszkének kell legyünk még akkor is, ha messze elmarad az országos kiállítások színvonalától.

Fogadjuk szeretettel vendégeinket. Minden városi polgár érezze magát házigazdának, fogadja és kalauzolja az idegent szeretettel és barátsággal.

Gondoljon mindenki arra, hogy a mai első próbálkozásból nemcsak erkölcsi, de anyagi haszna is fog származni a város lakosságának. Minden év október közepén megismételhetjük a kiállítást és a hiányok, fogyatkozások, a mit mi elfogult szemmel talán meg sem látunk, vendégeink jóakaratu kritikája után mindig kisebbek és kisebbek lesznek.

Hála és köszönet azoknak, akik a köz érdekében szép és hasznos munkát végeztek.

Isten hozta falaink közé a falu népét, szeretettel köszöntjük vendégeinket és büszkén üdvözljük azokat a testvéreinket, kik a maguk féltett dologi kiállításával bizonyosságot tesznek székely népünk életrevalósága mellett és reményt nyújtanak a jövőhöz.

Nyilvános köszönet.

A Kézdivásárhelyi Múzeum megnyitása napján 8127 drb. tárgy volt a Múzeum birtokában s azóta is napról-napra újabb adományok érkeznek, egy hónap alatt több, mint 800 drb. tárgyal gyarapodott a múzeumi leltár az alább felsoroltak szerint.

A Kézdivásárhelyi Kaszinó muzeumbizottsága nyilvánosan hálás köszönetét nyilvánítja mindazoknak, kik akár több drb., akár legcsekélyebb adománnyal is gyarapították a Múzeumunkat.

A megnyitási ünnepély óta a következő muzeumi tárgyak érkeztek:

355 leltári szám: Bende Árpád gelsei jegyzőgyakornok: 1809 évi kézzel írott könyv, 356. Miklós Benedek ny. postafőnök: 4 drb. régi ércpénz, 8 drb. bankjegy, 357. özv. Donát Józsefné 232 drb. tengeri csiga és kagyló, 13 drb. ásvány, (néhai Ágoston Juliska tanítónő gyűjtése.) 358. Mihály László főkönyvvezető: fénykép IV. Károly király itteni látogatásáról, 359. Máté István: orosz ezüstpénz, 360. László István ács, volt törvénytörvényes hivatalosolga: 1869 évben faragott tolltartó, egy kulcs, sapkarózsa, két érem, egy plakett, 8 drb. ásvány, 5 drb. képkeret, 361. Vajna Károly ny. igazgató: 10 évfolyam folyóirat, 362. Szántó Gyula, 4 drb. rézpénz, 363. Balázsa Miklós asztalos, derékszíjcsatt, régi font-suly földél, egy hadigyűrű, 2 ezüstpénz, 2 emlékérem, 2 okirat, 364. Kézsmárky József kereskedő, egy tölténytáskapár, 3 vaktöltény, egy csatt, egy üveg-cimer, két suly, egy nagy vasmozsár törővel, egy régi balta, egy cserépsip, egy tányér, egy kókuszdió, egy szobrászati mű, 365. Szakács Ferenc szentkereszti szövmester és méhészt: 1798-ban kézzel írt lexikon, 366. Győrfi Erzsébet árvaléány, 9 drb. aprópénz, 367. Molnár Józsiásné Balogh Gabriella tanárnő, 4 drb. ásvány, 369. Tóth László (Torja) Barabás Miklós önarcképe, 369. Füleki Anna árvaléány: 6 drb. aprópénz, egy hadigyűrű, 370. Sánta Jenő sofför, 3 drb. rézpénz, 371. Nagy Géza igazgató-tanító: 79 kötet könyv, 372. Füstös Istvánné, Feszület üvegben, 373. Kovács József kalapgyáros, német 2 Márka, 374. Simon Imre járásbírói altiszt, 1 rézpénz, 375. Benkő Zoltán szücs-segéd, két régi bot, két plakett, 3 drb. érem és pénz, 12 bankjegy, 376. N. N. 2 fénykép, 377. özv. Balogh Vendelné, íróasztali tintatartó, koppantó, 2 fénykép, 378. I. Diénes Klára gimn. tanuló, régi rézpénz, 379. Frink Sándorné, 5 drb. hadigyűrű, egy pecsétnyomó 4 drb. régi ércpénz, 15 drb. bankjegy, 1 ásvány, 380. özv. dr. I. Diénes Lajosné (Uzon) 24 drb. régi okirat, 381. I. Diénes Lajos gimn. tanuló, 2 hadigyűrű.

PAPRIKA.

Örölte: Secans.

Autobusz-taxi. — Meek Szengyörre a taxival! — mondja N. ur.

Erre a másvidéki vagy pláne nagyvárosi Z. ur azt kérdezi:

— Magának annyi pénze van? Az kb. ötszáz lei!

— Hiszen csak ötven lè!

— Mi? Taxi? Az nem lehet! Az csak autóbusz lehet.

— Lehet, nem lehet, mindegy fő, hogy a taxi annyiért visz Szengyörre!

— De ember! Az nem taxi, az autóbusz! Tudja maga, mekkora volt a különbség régen a fiakker és az omnibusz között? Nem csak az, hogy az omnibusz hat krajcár volt és a fiakkernek egy egész koronát fizetett, hanem az is, hogy az omnibuszon sokan ültek és minden uccasarkon megállt, a fiakker viszont csak egy embert vitt és nem állt meg mindegyre.

— Ne mondja!

— De. És ugyanennyi különbség van az autóbusz és a taxi között. A mi reggelként megy Brassóba, vagy máshová a főtérről indul, az az **Autóbusz!** És taxi a bérutó, aminek a főtérszálaltos oldalán van a standja.

— Az luxus autó!

— Nem! Mert nem magánemberek tartják a saját kedvtelésükre, hanem a közönség bérel kisebb vagy nagyobb utakra és érte díjat, taxát fizet, ezért **Taxi!**

Autóbusz. Az autóbusznak nevezett szörnyűség hétkor indul, néha előtte, a piacról. Olyan, mint egy őskori állat. Hatalmas torkába bekapja a szerencsétlen utasokat, akik ezért még fizetnek is. Aztán, mikor jólakott, megindul és rettenetes hanykolódások között alaposan kirázza a lelket az emberekből. Mint aki jól emészt, úgy morog és úgy rázkódik. Ha már megemésztette kellőképpen utasait, kiteszi magából. A szerencsétlenek kétes halmazállapotban érnek földet és „iá” meg „oá” kiállítások mellett igyeksenek magukat rendes emberré ásitózni és nyújtózni. Állítólag az autóbusznak nevezett szörnyűség a rossz utak miatt hanykolódik.

Ideje volna ezt a beteges állapotot már megszüntetni, erre hivatott nagyuraim!

Vásár. A kiállításról jut eszembe, hogy jó volna, ha valaki statisztikát állítana össze, a Vásárhelyről idegen városokba vitt pénzekről. Itthon csak az vásárol, aki okos és nem szalad mindenért Brassóba. Igaz, hogy ha Önagságának csak Vásárhelyen vett kalapja van, akkor az „jai, de falusi”, hiszen Vásárhelyen nem lehet szépet kapni. Nem! Mert minden pénzünket elvisszük, ahelyett, hogy csak egy **Hónapig** vásárolnánk itthon, hogy az a kereskedő adjon tul az áruján, tőkéje forogjon és tudjon állandóan újdonságokat venni!

Ideje volna ezt a beteges állapotot már megszüntetni, erre „hivatott” Hölgyeim!

— **A vármegyei tanács megalakulása.** A mult hétfőn alakult meg a visszahelyezett vármegyei tanács. **Elnöke lett dr. Keresztes Károly. Alelnöke: dr. Molnár Dénes és dr. Fábán László. Az állandó bizottság tagjai: dr. Molnár Dénes, dr. Keresztes Károly, Tőkés József, dr. Kelemen Zoltán. Pótagok: Demeter István, Pálmai Béla. Titkárok: Dr. Kelemen Zoltán és Dancs Lajos. Kesztorok: Cseh István és Boér Sándor. Állandó felülvizsgáló bizottság: Báró Apór Péter, Szentiványi Gábor és Seethal Ferenc.**

— **A Viitorul sötét jóslása.** A Viitorul foglalkozva Románia helyzetével, megállapítja, hogy az országot sem Titulescu, sem a Vajda-kormány nem tudja megmenteni a súlyos csapásoktól. Romániát — úgy mond — Titulescu súlyos belügyi szituációban, de még végzetesebb külpolitikai helyzetben találja. A gazdasági és pénzügyi helyzet aggodalom keltő és a sötét fellegek napról-napra egyre veszélyesebbek lesznek.

Atyafilátogatáson a linneknél.

Krakóban és Lengyelországban.

Irta: Dr. I. DIÉNES JENŐ —

1931 június 9-én este lett, mire Krakóba, a lengyel királyok egykori székvárosába érkeztünk, hol ünnepélyes fogadtatás közben szálltunk le vonatuokról. A lengyel magyar társaság fogadott. Fellobogóztott utvonalon mentünk be a lengyelek magyar emlékekkel teli, szép, ősi városába és alig helyezkedtünk el a kijelölt szállókban, rövid vacsora után szétszóródott társaságunk, ki erre, ki arra az éjszakai, mulató Krakót tanulmányoztuk.

Először jártam e patinás szép uri városban, de voltak utitársaim közt sokan, akik a háboru alatt itt megfordultak és akik csodálkozva beszéltek arról a változásról, ami az osztrák galíciai város német vonatközösait eltüntette. Még német szóval is sokfelé megakadtunk, bár több, mint fél évszázadig osztrák uralom alatt állt Krakó.

Krakóban a XIV. században alapított régi Jagelló-egyetem központi épületének, a félszázaddal ezelőtt restaurált nemes gótstílusú palotájának udvarán Copernicus Miklósnak, a 16-ik század egyik legnagyobb tudósának ércszobrát tekintettük meg. A régi nagyírű krakói egyetem tanára volt e polihisztor, aki különösen a papi, jogi, orvosi, matematikai és csillagászati tudományokban volt kiváló és aki elsőnek állapította meg, hogy a Föld, a Hold és a többi bolygó kering a Nap körül.

Ezen egyetem-palota kapubejárata alatt van elhelyezve a régi magyar egyetemi hallgatók emléktáblája, magyar fölirattal.

Krakó építészeti szempontból is főlemelő hatású többi történelmi nevezetességű műemlékeit is megtekintettük. A művészeti kincsektől szinte zsúfolt Máriatemplomban Veit Stoss nürnbergi szobrászművész hatalmas oltárát a szentek fából faragott szobraival, Veit Stoss nagyméretű feszületét tekintettük meg. Veit Stoss Erdélyben is lakott, Segesváron is vannak emlékei, a templomok régi szobordiszei közt legszebb Erdélyben hagyott alkotása értesülésem zzerint azonban a csikszentmihályi Szt-Mihály szobor. Péter Vischer, Thorwaldsen művészi szobor-alkotásait, Kulmbach János csodaszép festményeit szent áhitattal nézük. Majd más templomokat, köztük a Szent-Anna templomot láttam, hol díszes, művészeti siremlék jelzi a nagy Copernicus nyughelyét.

Láttam ősi, előkelő utcásortokat, patinás, magas szobákat rejtő, többemeletes régi, masszív épületekkel, 18 ik századbeli impozáns főuri lakásokat, láttam aranyozott bibornoki kalappal fődött, ódon cimerekkel díszített palotákat, régi templomokat, melyek bizánci és körives, majd gótikus és késői renaissance stílusú motívumok pazar vegyülékével — mintha az orosz templomokat juttatták volna eszembe. Láttam a mintegy száz évvel ezelőtt lebontott híres renaissance stílusú városházból emlékül meg hagyott várostornyot, melynek tetején bronzkarokon úgy áll az aranyozott korona, mintha csak lebegne a folyton vékonyodó toronycsúcskörül. Ugyanilyen aranyozott lebegő koronával van díszítve a Mária-templom tornya is. Mindkettő a híres lengyel királyok kitüntetését hirdeti az utókornak. Sajnos, a krakóiak nagyrészenek e lebegő aranykorona jelentéséről sejtelve sincsen, csak tudós vezetők jóvoltából tudtam én is meg ezek értelmét.

Majd a Mária-templom és a régi városháztornya közti nagy téren a Sukiennice nevű vásár-csarnokot, tekintettük meg. Hírből, képről, tanulmányaimból rég ismerem ezt a sajtóságot építményt. A Sukiennice a lengyelországi renaissance építkezés egy igen szép és a kétszeri restaurálás ellenére is egyik legértékesebb műemléke. Ez az épület tulajdonképpen a XIV. századvégi posztóárusok árucsarnoka volt. 1555-ben az épület nagy része tűzvésznek esett áldozatul, csupán a támasztópillérek, egy-egy gótikus ajtó és ablakkeretek maradtak fenn, amelyek ma is állanak. A tűzvész után 2 évvel, 1557-ben Giovanni Maria Padovano, (Sansovino munkatársa és rivalisa) a híres olasz építőmester tervei és vezetése alatt építették újra, amikor a ma is meglévő mű-

veszi diszeit, a fedélépitmények attikás koronázata építették rá. A fedélépitmények, oromfalazatok tulajdonképpen a fa fedél-szerkezetet rejtették eredetileg. Ezen építményt a középkori renaissance monumentális építkezéseknél ismert, ablaksort utánzó tagozatok díszítik, koszorupárkányzata fölött váltakozva kisebb-nagyobb, csigavonalakkal díszített postamentek sorakoznak, vázaszerű végződésekkkel. Nagyon emlékeztetett a veneziai régi procuratiák palotájának architektúrájára, csak ez kisebb méretű, ellenben tagozatai egyenként nagyobbak.

Az Ős-titok partján.

A tájra kopott szürkület borult,
Tespéd, lomha alkonyat,
Az esti harmat hidegen lehullt,
Csókolva színes szirmokat.

Vörösbe izzó lángnyelvek égtek
A sötétlő láthatáron,
Mint átkozott, könnyes, bűnös vétkek
Multbahullt csillagsugáron,

Az óriási gránitsziklák sötéten
Ásitották az unalmat.
Halk, furcsa csend lüktetett a légben,
Borzolva kínos nyugalmat.

A fák lenyűgöző szenvedéllyel
Kapaszkodtak az ég felé...
S magasbavágyás gyönyörével
Lombjuk az eget kérlelé...

E bus, zord helyet én is megteleltem,
S sirtam, mert ott senki se volt...
Láttam, az égről vigyorgott felém,
Bambán a kora esti hold...

Jaj ez a magány! — Ez a némaság!
Rettentő ködparás vidék,
Ha szólni tudnál megmondanád,
Hogy meddig kell szenvedni még...?

Titok, titok, — zugta a választ az ég.
Tul a heggyen elérheted,
Egy nagy folyamnak morajló vizét...
Az majd felel, felel neked...

És a hűvös szélbe vágva testem
Rohantam át a sötétben,
S a csodás varázsu alkonyestben
Az Ős-titok partjára értem...

Rettegve néztem sötét vizébe,
Hogy szemem mit lát, mit talál...
S jaj, a zugó, tajtékzó örvénybe
Reszketett némán a Halál...

Budapest, 1932. szept. 18.

Pál Loránt

Róvás.

Furcsa egy esztendő ez az ideje. Az idén még a szenzációk is sulyosabbak és félelmesebbek. Mintha elérkezett volna az idő, hogy eddig lappangó szörnyűségek kibujjanak a napvilágra és rémítsék az embereket. A dzsungel mélyéből ősvilági szörnyek, a tengerből ismeretlen rémek másznak elő és óriási mérges százlábú találnak Ausztrália túskebozójaiában és megint felbukkant a repülő kigyó, melynek marása gyógyíthatatlan. A megkerült fantázia borzalmas és ocsmány képeket termel. Az amazon őserdeiben fehérbőrű és szőke hajú emberevőket hallucinál a mindenféle rossz-megvert fehér ember. Szumatra rejtelt mes bozótjaiban a rokari rádza olyan állatot kap puskavégre, mely vérszenen hasonló az emberhez. A föld kezd benépesülni elmúlt csodákkal, mintha egymásután szabadulnának fel a tudatlan sötétből olyan ősi tulajdonságok, amiket a kultúra rég a lélek legrejtetteibe szorított vissza. A mesébe száműzött embertelen erők és legyőzött állatosságok bukkannak napfényre. A fejlődés visszafelé gördül. A természet utánozza az embert, mert az ember formáiban mutatja magát az embernek. A levegőből mérgező köd ereszkedik, a tudomány tömeg gyilkolására szervezi a természet erőit, a kultúra elvei fojtó gázokká bomlanak fel. A társadalom polgárháborúra készül, a politika kézigánatokkal és rohamcsapatokkal dönti el vitáit, az üzlet visszaalakul cinikus rablássá és az együttélés céljait a hatalom nyers értelme homályosítja el. A szociális eszmék szent jeleit fertelmes kalózság lobogóira irták fel a civilizáció martalócai. A kultúra vesztett civilizáció a golem, mely az ember ellen fordul. Az ember a maga képét látja bele a természetbe és iszonyodva szemléli poklossága fekélyeit. A civilizáció megemésztette önmagát. Beteljesedett az ítélet, amelyet az egyre szörnyűbb valóság jelez. Az emberiségnek vissza kell térni a tisztultabb kultúrához, ami még megváltás lehet. Ha nem, úgy eljön a végítélet napja, ahogy az meg vagy on irva könyörtelenül...

HIREK.	Október
SZÉKELY UJSÁG	15
Politikai hetilap. Megjelenik minden vasárnap reggel.	1932.

— KÉZDIVÁSÁRHELYI MUZEUM nyitva és díjtalanul megtekinthető az Erzsébet-árvaház emeleti helyiségében minden csütörtökön d. e. 11-1 óráig és vasárnap d. u. 3-5 óráig.

— Esküvő. Miklós Mazinger Szidonia ma, október 14-én tartotta esküvőjét dr. Tompa Lászlóval Veszprémben.

— Áthelyezett közjegyző. Az igazságügyminiszter dr. Rozván István közjegyzőt — saját kérelmére — városunkból a ciacovai (csáki) közjegyzői állásba helyezte át. A marosvásárhelyi közjegyzői kamara dr. Rozván irodája részére dr. Jancsó Gábor közjegyzői helyettesét rendelte ki, aki azt már át is vette. Nem érdektelen, hogy — mióta a második közjegyzőséget felállították — egy éven belül már a második közjegyző menekült Kézdivásárhelyről. Állítólag az áthelyezett közjegyzők azért menekültek, mert a kézdivásárhelyi közjegyzőség nem bír meg két közjegyzőt. Nagyon szomorú következtetés vonható le ebből közgazdasági viszonyainkra: úgy látszik, hogy a proletárizálódás tünetei kikezdtek a közjegyzőséget is.

— Villanyáram egész nap. Holnap, vasárnap, a kiállítás napján d. e. 10 órától egész napon át villanyáramot ad a Ganz-cég.

— A méz kiállítása. A mezőgazdasági termények reményen felüli tömeges beözönlése annyira lefoglalta a terbevet kiállítási helyeket, hogy egyes szakoknak más helyet kellett keresni. Így a méhészeti cikkek kiállítása a ref. bérpalota gyűléstermében lesz, amelynek elrendezését D. Paál Lajos lelkész, a kiváló méhész végezte szakszerűen. Felhívjuk a mintakiállítás közönségét a méz kiállításra, ahol a vidék legjobb méztermelői állítják ki terméseiket.

— Új hajóóriás. Angliában most bocsátották vízre a hétezer tonnás ORION nevű hadihajót, amely nyolc darab hat hüvelyes ágyuval, megfelelő tűzérsséggel, erős páncéllal, rádióval és távolbalátóval van felszerelve. Így készül a világbeke!

— A kézdivásárhelyi Tekézők kupaversenye. A Lukács-kertben épült új téli pályának a megnyitásával kapcsolatosan vasárnap tartotta meg a helybeli „Török-vés” Tekéző Egyesület három brassói vendég csapattal a „VARHELYI” kupamérkőzést. A mérkőzés négy csapat részvételére való tekintettel még délelőtti folyamán veszi kezdetét. Az első játszmában a Török-vés fölényesen vezet, azonban a közbejött ebéd-idő zavarólag hat és megbontja a csapatot, amiért is nagy visszaesést mutat és végül is majdnem este 8 óráig tartó verseny és nagy küzdelem után sikerül magának a második helyet biztosítani. Elsőnek a brassó-bolonyai keddi társaság jutott be nagy fölényrel, megnyervén a kupát.

— Kirakat-láz. A holnapi mintakiállításnak minden bizonnyal értékes része lesz a kereskedőink kirakatversenye. Az utolsó három napon valóságos kirakat-láz uralkodott. Az üzletek kirakatait lefüggönyözték és serényen dolgoztak a függöny mögött az izlésnek és ötletnek alkotói. Kíváncsiak vagyunk a verseny eredményére.

— Meghalt Klebersberg Kunó gróf. Magyarország volt kultuszminisztere, gróf Klebersberg Kunó kedden délután a budapesti Korányi-klinikán elhunyt. Az elhunyt, aki ötvenhét éves volt, mint Kolozsvár képviselője is fellépett munkapárti programmal, majd mint magyar kultuszminiszter, teljesen hivatalának élve megteremtette a csodaszép Lillafüredet. Szeged, mint egyetemi város neki köszönheti bámulatos fejlődését. Az új egyetem, a fogadalmi templom és még sok más, többek között a budapesti fedett sportuszoda, mely Európa legmodernebb intézménye, ugyancsak az ő műve. A magyar nemzet nagy fiát kegyelete jeléül az Országház kupolacsarnokából temette el.

II-ik Állami Osztálysorsjáték

I. huzás 1932 okt. 19-20.

240.000.000

ÖSSZNYEREMÉNY.

Ne rendeljen sorsjegyet postán, mert költségmentesen megkapja a RÉVÉSZ ERNŐ-főle szerencsés kollekturákból az Ön lakhelyén lévő elárusítóknál:

MIHÁLY LÁSZLÓNÁL**KOVÁCS-hirlapirodában**

Kézdivásárhelyen.

Sorsjegy árai: $\frac{1}{1}$ —1000, $\frac{1}{2}$ —500,
 $\frac{1}{4}$ —250, $\frac{1}{8}$ —125.

— Megsemmisített kinevezések. A Mironescu-féle pénzügyi törvény meglepetésekkel szolgál. Az új törvény mindenekelőtt kimondja, hogy január elsejéig visszamenőleg minden előléptetést és kinevezést semmisnek tekint. A jövő év január elsejéig letilt mindenféle kinevezést és előléptetést.

— Halálozás. Özv. Molnár Dánielné szül. Mészáros Amália 66 éves korában október 13-án városunkban elhunyt. Holnap, vasárnap délután 3 órakor lesz a temetése a ref. egyház szertartása szerint.

— Árvák... Egy 7 éves és egy 11 éves anyátlan-apátlan árva részére ezuton keresünk jószívű embereket, akik az elveszett szülők helyett elvonnék és felnevelnék őket. Közelebbiek a szerkesztőségünkben.

— Az asszonyok szépségápolási frontja. Az Egyházi Ujság írja: Kimutatták, hogy ebben a lehetetlen gazdasági helyzetben a világ asszonyai évente 2500 millió dollárt költenek szépségápolási célokra, ami körülbelül ugyanannyi, mint amennyibe az egész világnak a fegyverkezése kerül.

*) Ügyvédi hír. Dr. Bodor György ügyvéd, néhai dr. Bodor Ferenc kézdivásárhelyi közjegyző fia értesíti lapunkat, hogy ügyvédi irodáját Veszprémből áthelyezte Budapestre IV. Prohászka Ottokár-u 10. IV. em. 3 sz. alá (Egyetem-tér sarkán.)

— Adósságot fizetni annyi, mint döglött lovat etetni. Borah szenátor tegnap tartotta első választói beszédét, amelynek során a háborús adósságokra is kitért. A szenátor a következőket mondta: — „Adósságot fizetni ma annyit jelent, mintha döglött lovat etetnénk.” Borah szenátor nyilatkozata nagy feltűnést keltett az amerikai politikai életben.

— Vagyonok veszték el az utóbbi napokban a bukaresti tőzsdén. Az inflációról elterjedt álhírek és az utóbbi napok váratlan belpolitika eseményei hatalmas árhullámszerűséget idéztek elő a bukaresti tőzsdén és pár nap alatt vagyonok usztak el. Az infláció hírére pár óra alatt hihetetlenül magasra szökött az értékpapírok értéke és ugyanolyan hirtelen zuhantak le Mironescu kamarai kijelentésére, mely szerint a pénz értékét ép úgy megvédi, mint az ország határait. A genfi kudarc híre újabb hullámot vetett, de ma már mindenki tudja, hogy az egész a spekuláció játéka volt.

— VÁSÁRIGAZOLVÁNYÁT a vasárnapi mezőgazdasági kiállításra beszerezheti a kiállítási irodában, a Kovács-hirlapirodában, a városi vámbodékban, Kozma újságelárusítónál.

— Talált kalap. A szentléleki országon egy női kalapot találtak. Tulajdonosa átvetheti a Kovács-hirlapirodában.

A kiállítás napjától, október 16-ikától kezdve

Olcsó könyvhét

a Kovács-hirlapirodában.

A legfrissebb könyvujdonságok.

Tekintse meg a kirakatot!

Holnap, vasárnap a városi mozgóban a

HAWAY-ÉJSZAKÁK

című film megy. Gyönyörű felvételek!

A mezőgazdasági és árumintavásár tudnivalói:

Az okt. 16-iki kiállításról megjelent vásárigazolvány az alábbi tudnivalókat tartalmazza:

A kiállítás osztályai:

I. Nagy és kis állatok.

Lovak, tehén, bikák, juhok, sertések, kutyák, baromfiak, galambok, stb. a baromvásártéren.

II. Mezőgazdasági termények és termékek.

Vetőmagvak, gyümölcsök, zöldségfélék, diszvirágok, méztermékek, tejtermékek, stb. a tanácsház nagyertermében.

III. Mezőgazdasági háziipar.

Járom, létra, kosár, stb. a tanácsház melletti üres telken.

IV. Háziipari és kézügyességi tárgyak.

Szöttek, faragászati tárgyak, diszművek, stb. a kereskedő kör helyiségeiben.

V. Kisipari tárgyak.

a. Ékszerészek, fényképezészek, szűcs, szabó, borbély éskelmefestő mesterek a kereskedő kör helyisége alatti üzlethelyiségben.

b. Cukrász - mézeskalácsos-hentes mesterek Dávid István-féle üzlethelyiségben (volt Müller-bodega.)

c. Rádió, keféző és szíjgyártók a Finta-féle üzlethelyiségben (a korcsma mellett.)

d. Asztalosok, esztergályos, kádár mesterek az Európa szálló kávéházában és a mellette levő kapubejáratokban.

e. Cipész, csizmadia, lakatos, bádógos, rézműves mesterek a Central-szálloda kávéházában.

VI. Kereskedők árukiállításai az üzletekben és kirakatokban.

Üzletek egész nap nyitva.

Kiállítás nyitva:

1. Állatkiállítás, mezőgazdasági háziipari kiállítás és kisipari kiállítás a kiállítás napján délelőtt 9 órától este 9 óráig.

2. Mezőgazdasági termények és termékek kiállítása, háziipari kiállítás a kiállítás napján délelőtt 9 órától este 9 óráig; a kiállítást követő 4 napon okt. 17-20-ig délelőtt 10 órától délután 1 óráig.

Díjazás.

A kiállított tárgyak díjazását szakonként összeállított bizottság végzi a helyszínen.

A díjak kiosztása délután 2 órakor a főtéren lesz.

Azok, kik díjat nyertek, a kiszolgáltatott érmekért és diplomákért semmit sem fizetnek.

Kiállítási iroda.

A Fenechiu Valér primár ur elnöke alatt alakult kiállítási rendező bizottság a kiállítás napján a város házában, a primári irodában szolgálatot tart, ahol minden a kiállítást érdeklő ügyben felvilágosítás és utbaigazítás nyerhető.

Ezen kiállítási igazolvány tulajdonosa következő kedvezményben részesül:

a. 50%-os vasúti kedvezményt élvez Háromszék-Udvarhely-Csik-Brassó megyék területén a lakóhelytől — Kézdivásárhelyig és vissza utvonalon.

b. a kiállítást díjmentesen megtekintheti.

c. a kiállítás napján vám és taxa mentesen keresheti fel a várost;

d. 50%-os kedvezménnyel lakhat október 15 és 16-án az Európa és Central szállodákban;

e. 25%-os kedvezménnyel étkezhetik okt. 15 és 16-án az Európa és Central vendéglőkben.

Hasonló kedvezményt élvez a többi kis-vendéglőkben is.

f. kedvezményes áron szerezheti be ipari tárgyakban szükségleteit az Általános Ipartestület tagjainál.

g. október 15—20 között a Múzeumot ingyen tekintheti meg az Arvaház épületében.

h. október 16 és 29-ike közötti két hétben (olcsósági hét) kedvezményes áron vásárolhat — a kereskedésekben.

Itt említjük meg, hogy a kiállítás helyiségeinél a kiállításra kerülő tárgyak tulsufolság miatt változás állott be. Az asztalosok az ifj. Nagy Ferenc-féle lakás szobáiban nyernek elhelyezést. Mint lapunk más helyén megírtuk, a méhészek a ref. bérpalota gyűlés termében kaptak alkalmas helyiséget.

AZ IPARTESTÜLET HIRDETÉSEI.

Corporațiunea Generală a Meseriașilor din Târgul-Săcuș.

Általános Ipartestület.

No. 241/1932.

SOMATIE!

Corporațiunea Generală a Meseriașilor din Târgul-Săcuș, cu onoare aduce la cunoștința Publicului atât din oraș, cât și din împrejurime, că geoparte situația grea economică, iar de altă parte cărpacii din toate ramurile industriale periclitează interesele meseriașilor noștri cei mai vestiți și cei mai buni.

Meseriași! orașului nostru numai de Onor Public asteaptă dezvoltarea lor culturală, precum și apărarea intereselor lor, ce însă numai atunci poate fi realizat, dacă și Onor Public numai pe meseriași cinstii și cu brevetul industrial și va proteja și priji și nu pe cei fără brevet industrial, ceea ce și interzis de lege industrială.

Când cu onoare aducem aceasta la cunoștința Publicului, facem pentru aceea pe de o parte, că meseriași evaluează și cu brevet industrial lucrează cu garanție și cu muncă bună în fața de cărpaci, pe de altă parte fiindcă Corporațiunea va fi silită în viitor a pune pe cărpaci pentru contravenție, ce poate fi nepăcut și Onor Public.

Deaceia Onor Public atât din oraș, cât și din împrejurime e rugat, că pe viitor să nu dea muncă cărpacilor și să ajută numai pe cei cvalificați cu brevet industrial.

FELHIVÁS!

A kézdivásárhelyi Általános Ipartestület tisztelettel hozza tudomására a város és vidéke nagyrődemű közönségének, hogy a súlyos és mindannyiunk vállára egyformán nehezedett gazdasági helyzet és minden iparágban elszaporodott és iparigazolvány nélkül dolgozó kontár iparosok a képesítéssel és iparigazolvánnyal bíró jó hírnevű iparosainkat válságos helyzetbe sodorták.

Városunk iparossága kulturális fejlődését és érdekeinek megvédését az igen tisztelt nagyrődeműtől várja, amit azonban csak úgy érhet el, hogyha a nagyrődemű közönség aki nem képzett és iparigazolvánnyal nem bíró iparosokat nem pártolja és ilyenekkel munkát nem végeztet, amit maga az ipartörvény is tilt.

Midőn a nagyrődemű közönségnek ezt szíves tudomására hoztuk, egyrészt tesszük azért, hogy a képesítéssel és iparigazolvánnyal bíró iparosok vállalati felelősséggel becsületes és jó munkát adnak, a kontár iparosokkal szemben, másrészt pedig azért, hogy az iparigazolvány nem bíró és ipari munkát elvégző kontár iparosok ellen az Ipartestület minden egyes esetben könytelen lesz az eljárást kihágás végett megindítani,

ami a nagyrődemű közönségnek csak kellemetlenséget okozhat.

Tisztelettel kérjük tehát a város és vidéke nagyrődemű közönségét, hogy jövőben iparigazolvány és képesítéssel nem bíró kontár iparosokkal semmiféle ipari munkát ne végeztessen és csak az iparigazolványal bíró képesített iparosokat pártolja.

Târgul-Săcuș, la 12 Octombrie 1932.

PREȘEDINTIE.

ELNÖKSÉG.

A város hivatalos hirdetései

Primăria Comunei Urb. Târgul-Săcuș

No. 4296/1932.

Hirdetmény.

Târgul-Săcuș városi tanács közhírré teszi, hogy 1932. Nov. 10-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal nyilvános árverést tart 519 drb. azaz kb. 250 m.² cserefa eladására a Katrova erdőből. Ha az árverés eredménytelen, a második árverés nov. 22-ikére tűzetik ki.

Kikiáltási ár 200 leu köbméterenkint

Az árverésnél mérvadók a számviteli törvény 88-110 §§-ai

Az árverésnél 50%-os garanciát kell letenni.

Az árverési feltételek a városi tanácsnál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Târgul-Săcuș, la 13. Octombrie 1932.

Președ. Com. Int.

Secr. Gen.

(ss) Dr. K. Kovács

(ss) R. Cosma

HALLO!

HALLO!

Denaturált szesz

eredeti monopol árban literenként 28 leuért. Ezenkívül rak-táron tartok állandóan: mindennemű FÜSZER és VAS ÁRUKAT, továbbá BÁNÁTI és HELYI LISZTEKET.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Szíves pártfogást kér: VARGHA VILMOS

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia "MINERVA" nyomda Târgul-Săcuș (Kézdivásárhely), 1932.